

Fuglavernd

Hverfisgötu 105, 2.h. ♦ 101 Reykjavík ♦ (+354)562 0477 ♦ fuglavernd@fuglavernd.is

Skipulagsstofnun
Laugavegi 166
105 Reykjavík

Athugasemdir við frummatsskýrslu frá september 2016, sérstaklega varðandi leið Þ-H í „Vestfjarðavegur (60): Milli Bjarkalundar og Skálaness í Reykhólahreppi. Mat á umhverfisáhrifum”.

Stjórn Fuglaverndar telur breytingar þær sem Vegagerðin leggur til (B/Þ-H) vera svo óverulegar, að allar fyrri ákvarðanir umhverfisráðherra og tveggja dómsstiga skulu standa, sem og þær athugasemdir sem fram hafa komið um vegalagningu þessa.

Arnavarp í hættu

Tvö mjög mikilvæg arnarsetur eru í hættu útaf veginum. Ernirnir hafa oftast orpið í Grónesborg en einnig í Gróneseyjum (Ystey) í mynni Djúpafjarðar. Í Grónesi komust upp 5% af öllum af arnarungum í íslenska stofninum á árunum 1964–2004 og um fimmtungur þeirra arnarunga sem komust á legg við norðanverðan Breiðafjörð á sama tíma. Grónes hefur því um áratugaskeið verið meðal mikilvægustu arnarsetra landsins; frá árinu 1964 hafa komist þar upp samtals 33 ungar á 23 árum. Á aðeins tveimur arnarsetrum á landinu var meiri viðkoma á þessu tímabili (viðauki 4).

Skortur á rannsóknum

- Skortur á vetrarfuglatalningum á öllu svæðinu.
- Útbreiðsla og samsetning varpfugla í Teigsskógi hefur ekki rannsökuð, aðeins metin út frá hæpnum ágiskunum (viðauki 2).
- Athugun á rauðbrystingum vorið 2012 byggir aðeins á einni talningu, sem er alltof lítið!!! (viðauki 5).
- Skýrslan um fuglalíf í Gufudalssveit (viðauki 2) er skrifuð 2005 og því orðin of gömul skv. 10 ára reglunni.
- Tölur um felliálfir í Djúpafirði og Gufufirði eru úreltar (viðauki 2) og þeirra er ekki getið í frummatsskýrslu. Fellihópurinn er nú um 1500 fuglar (Finnur Logi Jóhannsson, munnl. uppl., eigin athuganir), um 5% af íslenska stofninum. Það nægir til að svæðið nái lágmarksviðmiðum *BirdLife International* til að teljast alþjóðlega mikilvægt fuglsvæði (IBA). Brýr fyrir mynni fjarðanna mun hindra samgang álfra milli þeirra. Þetta kemur hvergi fram í gögnum matsins.

Brot á lögum og sáttmálum

1. og 2. málsgrein 61. greinar laga nr. 60 frá 2013, laga um náttúruvernd, hljóðar svo:

- 1) Sérstök vernd tiltekinna vistkerfa og jarðminja.

Eftirtalin vistkerfi njóta sérstakrar verndar í samræmi við markmið 2. gr., sbr. og c-lið 3. gr.:

a. votlendi, svo sem hallamýrar, flóar, flæðimýrar, rústamýrar, [20.000 m²] að flatarmáli eða stærri, stöðuvötn og tjarnir, 1.000 m² að flatarmáli eða stærri, og sjávarfitjar og leirur,

b. [sérstæðir eða vistfræðilega mikilvægir birkiskógar og leifar þeirra þar sem eru m.a. gömul tré].

Báðar þessar málsgreinar eru brotnar með veglínu Þ-H. Leiðirnar eru því ólöglegar og dæma sig þar með úr leik.

Leið Þ-H eru skýlaust brot á lögum um vernd Breiðafjarðar, 54/1995, sbr. verndaráætlun fyrir Breiðafjörð, samþykkt af umhverfisráðherra 10. október 2001. Jafnframt brot á Ramsar-sáttmálanum um vernd votlendis. Leirur og sjávarfitjar njóta auk þess sérstakrar verndar skv. lögum um náttúruvernd nr. 44/1999.

Eyðilegging fjarða

Brúun og stíflun (þverun) fjarða ætti að vera í algjöru lágmarki og helst ekki að líðast. Slæm reynsla af nokkrum slíkum framkvæmda styðja þessa skoðun: Gilsfjörður var eyðilagður með stíflu, lífríki hans rústað og hann gerður nær óbyggilegur, vegna lækkunar hitastigs. Síldardauða í Kolfgrafarfirði má hugsanlega rekja til vegagerðar yfir fjörðinn. Borgarfjörður er að fyllast af framburði Hvítár, eftir að hann var brúaður. Það eru fyrst og fremst leirur og grunnsævi, sem mjög oft fóstra ríkulegt fuglalíf, sem skaðast af brúun fjarða. Við hvetjum Vegagerðina til að leggja þennan ósið af.

Lokaorð

Að sjálfsögðu þarf að ljúka vegagerð um Barðaströnd, en við gerum þá kröfu að það sé gert í sem mestri sátt við náttúruna og langtímahagsmuni. Bent hefur verið á að jarðgöng um Hjallaháls, aðeins ofar en D2, séu síst dýrari en leið Þ-H og þau munu hlífa bæði Teigsskógi og Djúpafirði.

Óvenju frjósamt arnarvarp er í hættu. Einnig má benda á Náttúruminjaskrá, Skrá um Alþjóðlega mikilvæg fuglasvæði, Válista fugla, Norrænan lista um mikilvæg strandsvæði, stefnumörkun ríkisstjórnarinnar um sjálfbæra þróun. Umræddar framkvæmdir eru á skjön við allar þessar skrár og stefnumarkningar. Hér væri því verið að fórna meiri hagsmunum fyrir minni.

Reykjavík og Stokkseyri 8. des. 2016

Hólmfríður Arnardóttir
Framkvæmdastjóri Fuglaverndar

Jóhann Óli Hilmarsson
Formaður Fuglaverndar